

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelj in praznikov, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 19.

V Ljubljani, v torek 24. januarja 1899.

Letnik XXVII.

Naša bodočnost.

III.

V krščanstvu je naša bodočnost.

Kajpada naše krščanstvo ne sme biti le prazna beseda. A prav to je značilna slabost naše dobe, kakor prav trdi Masaryk, da premnogi izpovedajo vero le še z usti. Potem ni čudno, če krščanstvo ne rodi onih sadov, ki jih katoliška cerkev, glasnica krščanstva, narodom obeta. Prazna beseda ne more dati moči, ne more preroditi narodov, ne oplemeniti kulture, to more le životvorna ideja. Zatorej mora biti krščanstvo živo. Zasecati mora v vse življenje, v zasebno in javno, v socialno in politično. Krščanski mora biti sleharni vtrep naše in narodove duše.

Liberalizem rad ponavlja trditve, da je katoličanstvo le zunanje. Toda če liberalizem pozna krščanstvo, ve, da je ta trditev gola klevetnja. Res je, da je v katoliški cerkvi mnogo obredov, toda ti obredi niso sami sebi namen. Kristus je poznal človeško naravo. Vedel je, da se človeška duša le po vidnih pojavih dviga k nevidnim. Zato je navezal celo milost svojo na simbole. Da, on sam, kakor tako lepo poje katoliška cerkev na sveto božično noč, se je viden prikazal, da bi po njem in v njem vzljubili nevidnega Boga! Simbolizem je potreba človeške duše, in že to je dokaz, da kaka religija ni ne prava ne životvorna, če ni v njej simbolizma! Zato pa tudi zares izkušnja uči, da so tisti, ki se ne menijo za zunanje krščanstvo, navadno zavrgli tudi notranje. Celo Schell, ki očita, ne sicer katolicizmu, pač pa katoličanom naše dobe, neki vnani mehanizem, izpoveda popolnoma določno: »Boga

v duhu in resnici ne časti tisti, ki se malo meni za vnanji izraz pobožnosti, ampak le tisti, ki molitev in delo prešine in prepoji z religioznimi mislimi in nagibi, ter tako strne v harmonijo zunanje delo z notranjim duhom. Vnani obredi ne smejo biti samo nadomestilo notranjega duha, ampak notranjosti izliv in nagib k notranjosti!« (Der Katholicismus als Princip des Fortschrittes. VI. Aufl. 112).

Če bode krščanstvo naše živo in duhovno, — ker duhovno, zato notranje, ker živo, zato tudi vnanje, — bode zajamčena naša bodočnost, če more sploh kaka sila nadomestiti številno malost našega naroda! Krščanstvo, »Bog in vera, kakor pravi vladika Strossmayer, je večni vir idealnosti in vzoritosti«. Krščanstvo daje enotno svetovno naziranje in zato harmonijo vsemu delovanju. Krščanstvo kaže na posmrtno življenje in Boga; odtod črpa siromaku vedno novega poguma, da ne onemore; črpa tudi mogočnejšo strahu, da ni nasilnej in okrutnej; črpa deloma pravice in ljubezni, brez katerih na zemlji brezsrčen egoizem raztrga vse vezi ter razplodi sovraštvo in zavist. Krščanstvo očisti vse težnje človeškega srca, a nobene dobre ne uničuje. Milost ne uničuje narave, ampak jo očisti, krepí in vzvišuje, kakor pravijo krščanski bogoslovci. Zato krščanstvo ni le moralna sila, ampak tudi kulturna sila, in ker je oboje, zato je princip napredka, in kar je več, princip harmoničnega in zdravega napredka!

Lepo je za to resnico v nemal svoj narod hrvatski vladika Strossmayer o svečani otvoritvi svoje galerije slik v Zagrebu l. 1884. »Ne

pozabimo, dejal je tedaj, da je rekel oni, ki nebo in zemljo in vse darove neba in zemlje v svoji roki nosi: quærite primum regnum Dei et iustitiam eius, et reliqua omnia adiciuntur vobis — iščite najprej kraljestvo božje in pravico njegovo, in vse drugo vam bo se dalo v izobilju. Emil de Laveley, eden najslavnejših in najučenejših narodnih ekonomov, povečuje v svoji klasični ekonomiji ta biblični in moralni nauk kot vrhovno ekonomično načelo. Daj mi narod, pravi Emil de Laveley, daj mi narod, ki ni izgubil vere v Boga in zaupanja v samega sebe; daj mi narod moralen, delaven in varčen, ki se čvrsto drži dekaloga, ki šest dni z znojem svojega lica in krvi svojo napaja zemljo, a sedmi dan posvečuje Bogu svojemu, svoji družini in sam sebi, tak narod mora postati mogočen, bogat in obilen. Nasprotno pa mi daj narod, četudi na najrodovitnejši zemlji, ki se gubi v prahu in zemeljski prsti, ki mu ni mar vere in duše in deset božjih zapovedi, ki šest dni s krvavim znojem služi, a sedmi dan mnogokrat brez doma in družine zapravi, kar je zaslužil, tak narod bo prejel ali posled propal na telesu, kakor je že propal na duši. Ne trpe in ne propadajo dandanes narodi in države, kakor da bi imele preveč vere in vzoritosti, ampak trpe in propadajo, ker je v njih preveč strasti, ki se z ničemer na svetu ne dajo nasititi! Narod, ki se pogreza v kalužo in prah, narod, ki se ne more dvigniti do onega smotra, ki ga mu je Bog dal na tem svetu, ki se ne more ogreti za idealne težnje, tak narod hira, omaguje, propada. A Bog in vera sta večni vir idealnosti in vzoritosti!«

Krščanstvo torej narodom ni le kažipot v blaženo večnost, ampak je tudi na zemlji najboljša

LISTEK.

O človeku, ki je izgubil prepričanje.

Spisal Ivan Gradar.

(Dalje.)

Pompiliju se je zgrbil obraz v čudovite, skrajno hudomušne grbe in nanosnik je vstrepetal.

»Ej, Vi bratec pretkani ... poznam jaz to stvar ...«

Izza ustnic se mu je izvilo polglasno hahljanje in dvignil je kazalec desne roke. Ta kazalec je bil izvanredno kratek in debel.

»Koliko zahtevate zanj ... a? Da bi me naplahtali, tega Vam ni treba misliti. Imam prakso ... he, he ... imam prakso!«

Job je širil oči v skrajnem začudenju. Opiral je dlani ob kolena in strmel gospodu poslancu v obraz.

»Ne razjezite se, gospod poslanec ... a zdi se mi, da zdaj sami govorite nekako mistično in megleno ... Vaš kazalec ... ne, gospod poslanec, ne razumem Vas ...«

Tiho hahljanje Pompilijevo se je izpreminjalo polagoma v glasnejši smeh. Telo se mu je stresalo v enakomernem taktu, kakor bi ga suvala za hrbtno nevidna roka.

»Dražestni ste, gospod Mrmolja ... Kakšna nedolžnost ... kakšno čarobno hinavstvo! Vi ste ustvarjen minister! ... A zdaj sva sama, — zdaj je to popolnoma nepotrebno. Pred menoj se ni treba skrivati. Jaz vem čisto natanko, kako se prepričanja kupujejo in prodajajo. Svojega na priliko sem menjal že štirikrat. To je jako dobro. Človek se čuti nekako prerobenega ... Toda vrniva se k stvari ... Koliko bi radi zanj? Odkrito Vam povem, da nisem za zdaj v nikakih zadregah. Prepričanja so dandanes jako poceni. Dobé se celo za blagohoten smehljaj, podarjen na pravem mestu in o pravem trenutku. Sploh opažamo, da je prišlo to blago že precej iz mode ...«

Mrmolja je skočil s fotelja.

»Ali za Boga, gospod poslanec, — jaz ne prodajam svojega prepričanja. Nikakor ne. Moje prepričanje ni nikak predsodek. Vrh tega je vezano v zeleno usnje ... Prosim Vas torej, da mi ga vrnete.«

Pompilijev obraz je postal hipoma resen in hladen.

»Kako to, da me spravljate v zvezo s svojim prepričanjem? ... Ljubi moj, ne prenažite se v svojih besedah. To bi Vam lahko škodovalo ... Jaz nimam nikakega prepričanja; za nekaj dni sem zastavil celo svojega. Tudi ko bi ga imel pri roki, ne mogel bi Vam postreči z njim. Rabim ga v nedeljo na volilnem shodu ... Najin razgo-

vor je potemtakem brez pravega namena in zdi se mi, da si nimava povedati ničesar več.«

Vzel je v roke časopis ter se navidezno za mislil vanj. Mrmolja ga je gledal nekaj časa od strani; naposled je zamahnil z roko ter se poslovil ...

Glava mu je postajala težka; britkost je zatemnila njegov pogled in ves svet se mu je zdel dolgočasen in zopern. Na mostu je vzdihnil in obstal. Obhajale so ga bolne misli, katerim pa se kot obče spoštovan in soliden človek ni udal. Odklanjal je samomor že zaradi neprijaznih govoric in razžaljivih ugibanj po smrti. Vrh tega se je spominjal, da so pisali proti samomoru najboljši filozofi sedanje in pretekle dobe.

Nervozen, žalosten in utrujen se je napravil v uredništvo »Resnice«. Spotoma je sestavljal primeren insert, ki bi diskretno in razločno ob enem opozoril občinstvo na izgubljeno stvar. Bal se je, da ne bi vzbudil pri tem ali onem kakega napačnega mnenja in da bi se po nepotrebem ne blamiral. Zakaj naravno je, da mu je bilo mnogo lažje na časti in na ugledu; poslednjega negujejo skrbno in nežno celo ljudje, ki nimajo nikakega prepričanja, niti broširanega ne.

Uredniška soba se mu je zazdela na prvi pogled prazna; naposled je zapazil v nekem kotu med knjigami in papirji suho postavbo Ambroža Košute, sourednika za idealni del. (Konec sledi.)

jamstvo lepše bodočnosti. Zatoraj razpalimo v srcih krščanski idealizem, postavimo vse zasebno in javno življenje na krščanski dekalog, ohranimo in oživimo vsi, od narodnega prvaka do zadnjega prostaka, praktično krščanstvo — le to je poročstvo naše bodočnosti!

Delujmo »sub specie aeternitatis«, kakor pravi Masaryk,^{*)} a pod ozirom na večnost, kakor nam jo je razodelo — krščanstvo!

^{*)} Dr. T. G. Masaryk: Palackys Idee des böhmischen Volkes. 1899.

Mažarska opozicija in ogerske narodnosti.

Komur je poznato, s kakšno odločnostjo so se še pred nedavnim borili ogerski Rumuni proti mažarskemu nasilju, temu se mora čudno zdeti, zakaj ta tako čili narod prigodom najnovejših ogerskih parlamentarnih zmešnjav molči. Bilo je sicer omenjeno v nekem listu, da se vodja opozicijske stranke grof Apponyi dogovarja z Rumuni, da jih pridobi za se, toda ta vest se je hitro opozvala, češ da se mažarskim strankam ni potrebno dogovarjati z vodjami nemažarskih narodnosti na Ogerskem, ker le te niso protivne opoziciji, nego samo današnji vladi. In ravno to ni res. Nemažarske narodnosti le s zadovoljstvom gledajo, kako se njihovi protivniki med seboj prepirajo in preganjajo prepričani, da je vzrok vsem tem zmešnjavam krivična uredba današnjih državnih odnošajev posebno glede nemažarskih narodnosti na Ogerskem.

To je vrlo lepo in točno dokazal vrli vodja ogerskih Slovakov dr. Miloš Štefanovič v nedavno izišli brošuri. Premda je pisana ta brošura v mažarskem jeziku, tedaj pristopna vsej mažarskeji inteligenciji, vendar je ni omenil do dandanes nobeden mažarski časopis, ravno tako tudi ne v mažarskem duhu urejevani nemški časopisi. So pač za Mažare pregrenki svaiki, ki jih nudi v tem spisu omenjeni slovaški rodoljub razvajeni mažarskeji gospodi. Prav natančno je dokazal, kako počenjajo Mažari že od leta 1867 z nemažarskimi narodnostmi in še posebno s Slovaki. Po njegovem dokazovanju seveda v tem poslu ni bilo nikdar nobene razlike med vladino stranko in opozicijo. Še več. Kadar je vlada trebala malo opozicijo omehčati, upozorila jo je na nemažarske narodnosti, ki vedno čakajo, da se okoristijo s preprirom med samimi Mažari.

A nič manje ni podpihovala opozicija v svojih spisih, da zatre vsako narodnostno gibanje. Tako je pomagal drug drugemu gaziti državne postave, da slednjič ni bilo že nobenemu nič sveto; le moč so še obožavali, in to le zato, ker so ž njo držali pod seboj svoje sodržavljane nemažarskega porekla. Toda ta absolutna državna moč se je začela zlorabiti tudi pri drugih vprašanjih, ki so se tikala tudi mažarskega naroda. Premoč vlade je začela skrbeti vse one, ki so imeli še nekaj smisla za slobodo seveda le za Mažare, in vsled tega toliko vpitja na krivice sedanje vlade. Tega pa ti junaki ne pomislijo, da so do nedavno vkup z vlado gazili državne temeljne postave proti nemažarskim narodnostim. Oni mislijo, da to, kar je njim težko, lahko prenašajo, ali pa da morajo prenašati drugi. Med opozicijo se dan-danes slavijo zagovorniki njeni kot posebni junaki, češ da branijo kot pravi domoljubi slobodo mažarske države in mažarskega naroda. Ko so pa slovaški, srbski, hrvatski in rumunski rodoljubi branili na temelju državnih postav pravice svojih narodov, tedaj so bili nemirneži, uporniki in Bog vé, kaj še vse.

In to traje na Ogerskem že čez trideset let. Slovan in Rumun sta upornika, če se le ganeta; Mažar pa slobodno tlači svojega sodržavljana ter si pri tem prisvaja še neko zaslugo za mažarsko državo. Koliko slovanskih in rumunskih nedolžnih žrtev je palo že na Ogerskem od leta 1867? Koliko slovanskih in rumunskih denarnih ustanov ni prevzela ogerska vlada v svoje roke, da jih rabi ravno v protivne svrhe, za kar so bile namenjene od slovanskih in rumunskih rodoljubov? Koliko janičarov so odgojili Mažari v tem času od slovanske in rumunske dece, ki zdaj preganjajo svojo lastno kri huje nego rojeni Mažari? Pa kaj bi vse to našteval. Še dandanes preži mažarska vlada na vsakega slovanskega rodoljuba, če se le gane med svojim narodom, ali če ga od

drugod obišče, pa bilo to tudi samo v znanstvene svrhe, kakor se je to zgodilo nedavno poznatemu slavistu B. de Courtenay, profesorju na vseučilišču v Krakovu. Mažarska vlada ga je namreč tožila avstrijskeji vladi, češ da širi med Slovaki panslavizem, a učenjak je preiskoval le slovaška narečja. In radi tega ga noče avstrijska vlada nič več za profesorja v Krakovu. Tako se ravna še dandanes na Avstroogerskem s Slovani! In vendar trdita Nemec in Mažar, da je Slovan ravnopraven ž njima in da nima kaj zahtevati od države. Na papirju je sicer ravnopraven, v istini pa, kakor se se vidi, se smatra še dandanes kot državljani nižje vrste, in to še posebno na Ogerskem.

Marsikateremu se pa vendar čudno zdi, da ogerske narodnosti, posebno Slovaki in Rumuni, pri današnjih velikih zmešnjavah med mažarskimi političnimi strankami popolnoma molče. Mislijo li, da še ni prišel njihov čas? Čakajo li, da se mažarstvo v medsebojne borbi še bolj oslabi? Za zdaj tega ne bodo dočakali. Vidi se iz vsega, da Mažari slutijo, kako bi se mogle nemažarske narodnosti okoristiti s tem njihovim preprirom, pa so se začeli dogovarjati med seboj. Bolje je, mislijo si, malo popustiti, nego dati priložnost, da se vmešajo v te borbe še Slovani in Rumuni. Strah jih je, pa molče o njih, saj hočejo, da ostanejo še naprej njihovi heloti. Sloboda je samo za Mažara in za onega, ki hoče postati Mažar. In tako bomo videli, da se bodo Mažari sporazumeli; opozicija se bode s to borbo vsilila ter stekla še več slobode za Ogersko, toda le za mažarsko Ogersko; za Slovane in za Rumuna za sedaj še ne bode nobene neposredne koristi. Vendar pa traje vsaka sila le nekaj časa. Tudi mažarska opozicija se bode slednjič med seboj izjela, ker je osnovana na moči jačega in ne na postavnih načelih. In tedaj pride čas slobode tudi zatiranim Slovakom in Rumunom. Do tega časa pa je potrebno, da vztrajajo v hudej borbi; konečna zmaga bode nagrada za velika njihova trpljenja.

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. januarja.

Parlament ovira spravi. V raznih levicarskih, pa tudi v nekaterih desniskih krogih prevladuje prepričanje, da naš sedanji parlament ovira spravo mej avstrijskimi narodnostmi, posebno pa mej Čehi in Nemci. Berolinski »Pošti« pišejo z Dunaja v tem oziru mej drugim to-le: Obnovljena obstrukcija v državnem zboru bo dovedla naš parlament v kratkem do nenaravnega zaključka. Napačno bi pa sodili, ko bi smatrali predčasno preložitve državnoborskega zasedanja za kako nevarno znamenje, marveč bo to nasprotno znamenje, da se kmalu pojavi zaželeni preobrat. V merodajnih krogih so dospeli konečno do prepričanja, da se morajo izjaloviti vsi pravni poskusi mej Čehi in Nemci, dokler se nahaja parlament in z njim posamne stranke pred nesrečno avstro-ogersko nagodbo. Nenaravna spojitve nagodbenega z narodnostnim vprašanjem je bila glavni povod sedanji krizi in bo še nadalje tako vplivala na razne stranke, da na mirno sporazumljenje v tem položaju ni misliti. Še le tedaj, ko se bo vladi na kakoršen koli način posrečilo odstraniti nagodbeno vprašanje z dnevnega reda, je mogoče z vspehom prijeti pravna pogajanja. Z ozirom na popolno nezmožnost našega sedanjega parlamenta je pa parlamentarna rešitev nagodbenega vprašanja popolno izključena; o tem je prepričan vsak parlamentarec in vsak kolikor toliko o sedanjem položaju poučen državljani. Mogoče je toraj le dvoje: ali se reši nagodbeno vprašanje s pomočjo § 14., ali se pa sploh ne reši ter odloži za dobo, ko bodo zavladale v parlamentu zopet normalne razmere. Kakor naglo pa je odstranjen s poti ta kamen ovire, je cesta odprta na vse strani in pot, katero mislijo potem nastopiti merodajni krogi, bo gotovo dovedla do sporazumljenja. — Na prvi pogled se vidi piscu tega odstavka, da sodi precej optimistiški. Res je sicer, da bi v tem slučaju pravna pogajanja mnogo bolj napredovala, ker bi bilo namreč na dnevnem redu samo pravno vprašanje. Toda glavni pogoj pri vsaki spravi in pri vsakem kompromisu pa obstoji v tem, da mora vsaka stranka pokazati nekoliko prijenljivosti glede svojih zahtev. Ali je pa možno misliti, da bodo pri pogajanjih s Čehi Nemci res odnehali? Ko bi tudi zmernejši ele-

menti v nemškem taboru konečno sprijaznili se z enakopravnostjo, je to skoro izključeno pri radikalnih nemških zastopnikih, ki bodo neomajno vztrajali pri svoji zahtevi, pri nemški hegemoniji. Ker pa tudi od Čehov nihče ne more in ne sme zahtevati, da bi za korak odstopili od svojih, z velikim naporom priborjenih in v osnovnih zakonih zajamčenih pravic, je torej nada na trajno sporazumljenje prav malo upravičena, dokler nemški Mihelj ne spremeni svojega velikonemškega prepričanja.

Obstrukcijski parlamentarizem in njega posledice. Pod tem naslovom objavlja neki dunajski list, kateremu gotovo ne moremo očitati, da je prijazen obstrukcijskemu rogoviljenju, nastopni, vrlo zanimiv odstavek, v katerem se posebno kaže financijelna škoda, ki jo provzročujejo rogovileži našim davkoplačevalcem. Jedna seja našega državnega zbora stane, kakor znano, z dijetami in drugimi stroški blizu 5000 gld. V prvi seji tekočega leta so se vršila štirikrat glasovanja po imenih in ničesar družega, toraj stane vsako glasovanje okroglo 1250 gld. V drugi seji se je le dvakrat glasovalo po imenih in odpade toraj na vsako glasovanje svota 2500 gld.; šest imenskih glasovanj stalo je skupno 10.000 gld. V prvi seji se je vršilo imensko glasovanje o neki češki prošnji za 1000 gld. brezobrestnega posojila. O tej peticiji se, kakor znano, še ni vršila nikaka razprava, marveč se je o njej samo glasovalo, oziroma samo o tem, ali naj se doslovno prebere ali ne. To glasovanje samo je bilo za 250 gld. dražje, nego bi bil državni zbor prosilec kratkomalo podaril 1000 gld. V tem slučaju bi bil zadovoljen vsaj dotični prosilec, mej tem ko sedaj s svojim vspehom ni zadovoljna niti obstrukcijska gospoda. Iz teh vrstic je razvidno, koliko tisočakov se zmeče skozi okno brez najmanjše koristi, mej tem ko mora marsikateri davkoplačevalec svoje pristradane krajcarje plačati za take bedarije.

Kritika na Ogerskem. Pogajanja mej zastopniki vlade in opozicije se nadaljujejo, tako se glase vsakdanja poročila iz Budimpešte. Posvetovanja opozicijskih zaupnikov so se že vršila zadnje dni minulega tedna in v nedeljo je deputacija baronu Banffyju že izročila odgovor na vladne predloge. Akoravno pa se je svojedobno naglašalo, da baron Banffy ne bo mogel v določenem roku na Dunaj poročat cesarju o odgovoru opozicije, ker je ta odgovor preobširen, je vendar včeraj ministerska deputacija nenadoma došla na Dunaj in bila pri cesarju v avdijenci. Zgodilo se je to toraj preje, kakor je bilo prvotno naznanjeno. Pred vsem pa je iznenadil vse kroge prihod Kolomana Szella, ki je bil istotako pri cesarju vsprejet. Ker se to ime za dosedanjih kompromisnih pogajanj še ni imenovalo, je ta prihod tem bolj vse iznenadil in ni nemogoče, da je Szell odločen za Banffyjevega namestnika in nastopi morda vlado še prej, kakor je želel Banffy sam.

Mej Nemčijo in Ameriko preti v zadnjem času razpor radi kršenja pravic, ki jih zagotavlja Nemčiji z ozirom na otočje Samoa nemško-ameriška-angleška pogodba. Iz Samoa dohajajo v zadnjem času poročila o velikih nemirih, ki so jih baje provzročili angleško ameriški častniki proti Nemcem. Stvar je vsekako precej resna. To sklepajo berolinski krogi posebno iz obiska cesarja Viljema pri angleškem poslaniku, ki je trajal v petek nad jedno uro. Zmernejši krogi v Nemčiji se za sedaj tolažijo s tem, da so preko Anglije iz Apia došla poročila gotovo zelo netočna. Toda bodisi kakor koli, slutnja je upravičena, da je prekršena nemško-ameriška-angleška pogodba, in sicer tako, da se nahaja Nemčija na jedni in Anglija z Ameriko na drugi strani. K tej zadevi se je pa pridružila še neka druga kočljiva stvar. Znano je, da Nemčija že dalje časa škili na Filipine in ji ni nič kaj po volji, da tam sedaj gospodarijo Amerikani. Proti temu so se postavili Amerikani po robu in obljubili Nemčiji, da jo naklestijo, kakor so Španijo. Besede te izrekel je seveda samo jeden zastopnik.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. januarja.

(Liberalci — prijatelji delavskih stanov.) Dne 19. t. m. je objavil »Narod« članek, v katerem

dokazuje, naj bi se v Ljubljani ženskam vzela volilna pravica v mestni zastop, potem pa piše: »Morda poreče kedo, da bi bilo pri tej priliki misliti na obsežnejšo premembo občinskega volilnega reda, zlasti na to, da se k obstoječim volilnim razredom analogno s peto kurijo napravi nov volilni razred, v katerem naj bi imeli volilno pravico tudi tisti občani, kateri jo imajo v peti kuriji. Mi bi proti tej misli prav nič ne imeli in bi se razširjenju volilnega reda v tem smislu čisto nič ne upirali, ako bi imeli garancije, da bi volilci v novem razredu svojo pravico mogli izvrševati neodvisno in slobodno po svojem prepričanju. Te garancije pa nimamo. Tisti, ki se vne-majo za ustanovitev novega občinsko volilnega razreda, naj malo pomislijo, kakšne so razmere, in hitro spoznajo, da za tako spremembo še ni prišel pravi čas. Že izid državnozbornih volitev iz pete kurije je streznil marsikoga, ki je poprej z velikim navdušenjem zagovarjal splošne in direktne volitve, in tudi mi smo prišli do prepričanja, da bi splošno direktno volilno pravico kazalo uvesti samo tedaj, če bi se poprej s posebnim strogim zakonom zagotovila svoboda volitve in preprečil duševni in gospodarski terorizem, s katerim se pri volitvah v naši državi v tako veliki meri utesnjuje volilna pravica. — Z ustanovitvijo novega občinsko-volil. razreda bi zlasti delavskemu stanu ne bilo čisto nič pomagano. Ž njim bi se dal samo klerikalni stranki nekaj privilegij, kar gotovo ne soglaša z idejo volilne pravice, in zato se navzlic principijelnemu priznanju, da bi bila taka prememba volilnega reda pravična, za sedaj ne moremo zanjo izreči.« Z a v e s t p o p o l n e p o l i t i č n e o n e m o g l o s t i n a š i h l i b e r a l - c e v, tako bi bil moral nasloviti »Narod« te vrstice, potem bi se ž njim popolno strinjali glede teh besed. Kak strah pred klerikalci se kaže iz teh vrstic in kako je bahal »Narod« malo dnij pozneje, da klerikalci na Kranjskem čisto nič ne pomenijo, da ima vse v rokah in je vse storila le liberalna »Narodova« stranka! To je doslednost! Čudno je pa tudi, da se »Narod« toliko boji klerikalcev v mestni zbor, dočim vodstvo »Narodove« stranke, kader pridejo volitve, prosi klerikalce, naj prevzamejo nekaj mandatov! Iz »Narodovega« članka pa razvidijo vzlasti delavski stanovi, da jim liberalci ne bodo privolili političnih pravic, dokler delavstva ne dobé v svojo oblast. Taka je svoboda liberalna, za liberalce vse, za druge nič!

(Kat. tiskovnemu društvu) v Ljubljani je podaril presvitli knez in škof Anton Bonaventura sto goldinarjev, za kar se mu odbor najiskreneje zahvali.

(Občinski svet Ljubljanski) ima izredno sejo v četrtek dne 26. januarja 1899, ob petih popoldne v mestni dvorani z nastopnim dnevnim redom: I. Predsedstvena naznanila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Personalnega in pravnega odseka poročila: 1. o magistratnem poročilu glede poljskega čuvaja v Mestnem logu in o prevzetju ondotnih cest v mestno upravo; 2. o prošnji Marije Kopačeve za priznanje pokojnine in posmrtné četrtine po umrlem njenem možu, bivšem uradnem slugi Jakobu Kopaču; 3. o magistratnem dopisu glede otvoritve projektovane ceste ob Trpotčevem posestvu; 4. o magistratnem dopisu glede nove pogodbe s plinarjo; 5. o imenovanji jednega zaupnika v naborno komisijo za konje, ker se je odpovedal dosedanji zaupnik gospod Mühleisen; 6. o magistratnem dopisu zaradi naložitve miloščine, dovoljene Erzinovim otrokom; 7. o izbrisu najemniške pravice pri Josip Gorupovem posestvu vložna št. 35 katastralne občine Gradišče. IV. Finančnega odseka poročila: o županovem predlogu, da se najame večje posojilo za nekatere nove stavbe in druge javne naprave. V. Policijskega odseka poročila o obliki uličnih tablic za Vodmat. VI. Občinskega svetnika dr. Lovra Požarja samostalni predlog, da se c. kr. učnej upravi pošlje obrazložena spomenica glede razširjenja c. kr. male v popolno gimnazijo. VII. Personalnega in pravnega odseka poročila: 1. o prizivu županovem v neke disciplinarne zadevi; 2. o prošnji za zvišanje plače: a) Hinka Magistra, b) Vinka Premka; 3. o sklepu disciplinarne komisije v zadevi magistratnega sluga Albina Jebačina. VIII. Finančnega odseka poročila o delovanji cestnega nadzornika Frana Teraninusa v minolem letu.

(Podružničen shod.) Iz Smihela nad Pliberkom, dne 23. januarja: Podružnica sv. Cirila in Metoda za Pliberk in okolico priredila je včeraj tukaj v Šercarjevi gostilni svoj letni občni zbor, združen s cesarsko slavnostjo. Shod je bil jako dobro obiskan, prostorna dvorana polna vrlih Slovencev in Slovenk iz domače občine, pa tudi iz sosednih krajev. Navzoči so bili štirje narodni župani. Domači kapelan č. g. Jurij Trunk razložil je v lepem slavnostnem govoru, kako je slovenski narod za vladanja našega cesarja na razne strani napredoval in koliko se ima za ta napredek zahvaliti svojemu vladarju. Cesarska pesem, katero so vsi stoji poslušali, sledila je izbornemu, dobro premišljenemu govoru. — Tajnik Rozman je razložil zborovalcem pomen dobre, in hude nasledke slabe brezverske šole in zlasti povdarjal, da nam samo narodna, t. j. slovenska šola more zadostovati. Zato potegujmo se vedno in povsod za pravo šolo, ostanimo zvesti svoji dični družbi sv. Cirila in Metoda. — Za prijetno zabavo se je poskrbelo za dobro pripravljeno tombolo, kateri so navzoči sledili prav z zanimanjem. Za mnoge je bilo to kaj povsem novega in mnogi dobitki prinesli so srečnim prejemalcem dokaj veselja, pa tudi marsikaj — presenečenja. Omenimo naj še, da so se zborovalci spominjali tudi rajnega »Kmetškega Lista«, p. d. »Lisjaka« ali »Svinjereda« ter zložili namesto venca na njegov grob za velikovško »Narodno šolo« 34 kron. V isti namen je nesla dražba starih opank 4 krone!! — Po shodu ostala je večina gospodarjev zbrana še več časa v razgovoru o snovanju kmečke zadrug. V daljšem govoru je gospod Rozman razložil namen, delovanje in pomen kmečkih zadrug. Z največjim zanimanjem sledili so gospodarji temu izvajanju in jednoglasno obljubili, da se hočejo osnovanja kmečke zadrug poprijeti z vso vnemo in močjo! — Shod zvršil se je na vse strani sijajno in povoljno, v veselje vsem udeležencem in gotovo ne ostane brez vspeha!

(Efektno loterijo) z 10.000 srečkami po 25 kr. je dovolilo finančno ministerstvo požarni brambi v Srednji Vasi pri Kočevju.

(Javno predaval) bode v nedeljo dne 29. t. m. ob 5. uri popoldne v Pintarjevi gostilni v Kandiji pri Novem Mestu gospod ces. svetnik profesor J. Franke, in sicer o zareji rakov v Krki in njenih pritokih. Kmetijska podružnica novomeška vabi vse interesente, da se blagovolé udeležiti predavanja. Po predavanju bo razgovor o pospeševanju rakoreje in ribštva na Dolenjskem.

(Po prstih) je dal tržaškim Lahonom dunajski uradni list »Wiener Zeitg.« v svoji zadnji številki, govoreč o hrvatski gimnaziji v Pazinu. »Wiener Zeitung« po pravici vpraša Lahone, čemu li delajo toliko hrupa zoper hrvatski gimnazij, katerega ustanavlja vlada 184.000 Hrvatov, dočim ima 118.000 Italijanov Istre že tako svoj gimnazij v Kopru? Tržaški »Piccolo« ni zadovoljen s tem vprašanjem dunajskega uradnega lista, in pravi, da je število Italijanov mnogo večje, a da so tega krivi Hrvatje, ki pačijo statistiko prebivalstva. — Grje lagati, kakor »Piccolo« že ne more noben hudodelec! Kedaj so Slovani le jednega Italijana poslovanili? Koliko pa so poitalijančili Lahoni isterskih Slovanov? »Piccolo« laže samo takim ljudem, ki ne poznajo ne Primorja in ne Primorcev. Ako pa se je skrčilo število lahonskega prebivalstva v Istri, je to samo znamenje, da to niso bili nikdar Italijani, marveč le provizorično potujčeni Hrvatje, ki so se pa vrnili zopet k svoji pravi slovanski narodnosti, ko so izpoznali italijansko zlobo in ko je začela vspevati slovanska reč v Istri. Le tako je razumeti krčenje italijanstva Istre, ne pa tako, kakor laže žid »Piccolo«. Žid bi naj bil rajše resnico povedal »Wiener Zeitg.« zakaj hrume Lahoni proti hrv. gimnaziji v Pazinu, namreč zato, ker se boje za svojo diktaturo v Primorju, katera že stoji na slabih nogah in katero utegne popolnoma podreti in vreči čez prag Adrije — slovanska kultura!

(Izvrstno sredstvo,) kako bi se namreč iznebili primorski Slovani judov in iredente, je podal, kakor se nam poroča iz Trsta, na banketu italijanskih županov jud Venezian. Ta je v svoji židovski prešernosti rekel: »Ako Slovani v Primorju le z jednim dokumentom dokažejo svojo zgodovinsko vrednost ob Adriji, umaknemo se jim takoj iz dežele!« Taka zgodovinska vrednost pri-

morekih Slovanov pa niso samo njihova stara domovja na jadranskih tleh, marveč tudi neštetilni drugi dokumenti, mej temi razni glagolski spisi, ki so vsekani v kamen v cerkvi sv. Justa in svetega Petra v Trstu in na več krajih južne Istre itd. itd. To so resnični dokumenti o slovanski zgodovini Primorja in ako bi jud Venezian in njegovi izgovorili kaj takega kje drugje, kakor na — pijanem banketu, bi jih Slovani smeli prijeti drugače za besedo! Pa jud je jud, kamor ga deneš!

(Razpisuje) se za 1. februarja pri okrajnem glavarstvu v Kamniku mesto diurnista z mesečno plačo 30 gld.

(Močen potres) se je pojavil v nedeljo zjutraj na Peloponezu. Dve vasi sta skoro razdejani. V Philatriji, kjer je hišno zidovje dobilo zevajoče razpoke, so se morale stranke izseliti iz bivališč. Podrobnosti še niso znane in se toraj tudi ne vé, ali in koliko ljudij je ponesrečenih. — Ta potres so označili tudi instrumenti na tukajšnji opazovalnici.

(P. Wehinger,) o katerem smo poročali, da je umrl kot žrtev gobave bolezni, ni še umrl. Iz Pariza brzojavi misijonska družba, da je bil zelo nevarno obolel, a da še živi.

Društva.

(Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov) s sedežem v Celju nam poroča o obnem zborovanju dne 15. t. m. sledeče: Po poročilu društvenega vodstva je v zadnjem četrtletju pristopilo k društvu 31 novih rednih, šest podpornih in troje ustanovnih udov. Društvene zadeve rešile so se v osmih rednih sejah. Dohodki v tem času iznašajo 174 gld. 60 kr., izdatki 44 gld. 90 kr., ostanek se je pristel skupnemu premoženju, ki znaša 309 gld. 95 kr. Od teh je naloženih 300 gld. v celjski posojilnici. K drugi točki predlaga odvetniški kandidat gosp. Ljudevit Gulin, da se z ozirom na to, ker je vprašanje o načinu zavarovanja za starost in onemoglost in preskrbljenje vdov in sirot odvetniških in notarskih uradnikov imenitne važnosti, izvoli v to svrhu poseben odsek, kateri naj tisto temeljito preuči in pri prihodnjem obnem zboru poroča. Odsek se je izvolil iz 5 članov. — K tretji točki poroča odvetniški kandidat gosp. dr. Juro Virant o dosedanjih vspehih korakov glede nedeljskega počitka, povdarjajoč, da le takrat bode mogoč popoln vspeh, ako bodo odvetniški in notarski uradniki popolnoma organizovani, ter priporoča zunanjim članom, da se brez izjeme pridružijo naši organizaciji. — Konečno se je sklenilo izdajati početkom meseca marca t. l. društveno glasilo, katero naj bi storilo vez med zunanjimi člani in društvenim vodstvom ter med odvetniškimi in notarskimi uradniki in njih delodajalci; nadalje da morajo izstopivši člani, ki žele zopet k društvu pristopiti, plačati pristopnino 1. ako so bili med tem v kaki drugi službi, 2. ako je preteklo že leto dnij, odkar so izstopili. — Slednjič se je sklenilo, da pošljejo zunanji člani društvene knjižice koncem vsakega leta društvu vodstvu zaradi potrdila plačanih doneskov. — Predsednik predlaga, da se izreče državnemu poslancu gospodu Žičkarju in našemu časopisju zahvala za naklonjenost napram društvu, kar se zgodi; na to zaključijo zborovanje, zahvaljujoč se za obilno udeležbo.

(Celjsko pevsko društvo) izvolilo je na svojem obnem zboru dne 14. t. m. naslednji odbor: predsednikom dr. Vlad. Ravnihar, podpredsednikom dr. Josip Karlovšek, tajnikom Hinko Sax, blagajnikom Josip Boc, odbornikom pa Ivan Dobršek in dr. Orel.

(Ljutomersko politično in gospodarsko društvo) bode imelo dne 29. t. m. popoldne ob 1/3. uri javno zborovanje na Kapeli pri Radgoni. Na vsporedu je: 1. Pozdravni govor g. Ivana Kukoveca, okrajnega načelnika iz Ljutomer. 2. Govor dež. poslanca g. dr. Franja Rosine o političnem položaju in o deželnem zboru štajerskem. K zborovanju vabijo se osobito volilci gornjeradgonskega okraja.

Telefonska in brzojavna poročila.

Novo Mesto, 24. januarja. Kanonik Rih. Frank je danes ob treh popoldne umrl. Pogreb bo v petek dopoldne.

Dunaj, 24. januarja. V današnji seji poslanske zbornice je vložil posl. Schönerer s tovariši nov predlog na zatožbo pravosodnega ministra. Nato so zapisnikarji dve in pol uri brali došle vloge in sicer na zahtevo opozicije vse dobesečno. Mej temi je bila tudi peticija za odpravo jezikovnih naredeb, o kateri se je glasovalo po imenih in se je dotični predlog odklonil. Prihodnja seja je v petek.

Dunaj, 24. januarija. Ministerski predsednik grof Thun je bil danes pri cesarju v posebni avdijenci. Sinoči se je vršil ministerski svet.

Dunaj, 24. januarija. Po preložitvi državnega zbora, katero je vsak čas pričakovati, se poleg nagodbe izvede s pomočjo § 14 tudi sprememba poslovnega reda, ki bo preprečila obstrucijske manevre.

Dunaj, 24. januarija. Stališče nemške opozicije označuje najbolj sledeča izjava dveh nemških zastopnikov napram dvema članoma slovanskih klubov. Na vprašanje, kaj vendar zahtevajo Nemci, se je glasil odgovor, da mora najprej grof Thun odstopiti in na njegovo mesto priti Auersperg, ob enem pa kot njegova desna roka priti v ministerstvo znani germanizator moravski predsednik baron Spens-Booden. Z ozirom na tak odgovor je bil vsak nadaljni razgovor nemogoč.

Dunaj, 24. januarija. V nemški ljudski stranki se je vršila zelo burna razprava o znani brošuri posl. dr. Hochenburgerja. Večina kluba je izražala začudenje, kako more dr. Hochenburger kot član klubovega načelstva priti na dan s takimi propozicijami in tako udrihati po radikalcih, ko vender vé, da je večina kluba radikalnega mišljenja. Akoravno je razprava trajala zelo dolgo, ni prišlo do nikakega sklepa in se tudi ni nihče volil v zastopstvo levičarskih strank.

Dunaj, 24. januarija. Nagodbeni odsek je rešil v včerajšnji drugi seji prvi paragraf predloge o prometni statistiki in pričel razpravo o drugem paragrafu. Prihodnja seja se naznani pismenim potom.

Dunaj, 24. januarija. Ogerska ministra baron Banffy in Szechenyi ter Koloman Szell so se sinoči vrnili v Budimpešto. Baron Banffy se je popoldne dalje časa razgovarjal z grofom Goluhovskim in grofom Thunom. Z zunanjim ministrom je konferiral tudi Koloman Szell.

Budimpešta, 24. januarija. V včerajšnji seji poslanske zbornice so se vršila zopet sama glasovanja. Pred prehodom na dnevni

red so podali opozicijski zastopniki zopet dovolj gradiva za imenska glasovanja v prihodnji seji.

Budimpešta, 24. januarija. Baron Banffy in Koloman Szell sta se vrnila danes dopoldne z Dunaja ter se takoj podala v zbornico. Szell se je potem razgovarjal z zastopniki opozicije, s katero se prično nova pogajanja, ki bodo, tako sodi Banffy, končana že tekom tega tedna. Szell je izjavil, da je bil pri cesarju z vednostjo Banffyjevo in da ga je cesar vsprejel na njegovo priporočilo. Cesar je baje pritrdil Szellovim nasvetom glede rešitve krize. Glavna vladna zahteva temelji na tem, naj ostane nagodbena vprašanje nerešeno do 1. 1903 in naj veljajo do tedaj sedanje nagodbene določbe.

Budimpešta, 24. januarija. V vladnih krogih se zatrjuje, da so dosedanje govorce o vstopu Kolomana Szella v ogerski kabinet še prezgodnje, ker je ta poročal cesarju le o položaju. — Vlada bo najbrže v kratkem zaključila sedanje zasedanje parlamenta in takoj otvorila novo. Ako se tudi v tem slučaju ne poravnava kriza, bo državni zbor razpuščen in se v marcu mesecu vrše nove volitve.

Bruselj, 24. januarija. Ministerski predsednik, finančni minister Smet de Nayer in minister Nyssens so vložili ostavko, ker je kralj sklenil predložiti zbornici načrt zakona za preosnovo volilnega reda v liberalnem smislu.

Bruselj, 24. januarija. Mesto odstopivših ministrov pridejo najbrže na krmilo liberalni možje, mej temi poslanca Helleputte in Procquevil. Sedanji železniški in vojni minister Vandenpeereboom postane ministerski predsednik. To se pa seveda zgodi le tedaj, ako kralj pridobi za to misel konservativno večino, ki se odločno upira novemu načrtu.

Umrli so:

V bolnišnici:

20. januarija. Jožef Bajzelj, dninar, 43 let, jetika. — Jožef Dobnikar, delavec, 34 let, kron. vnetje ledvic. — Jožef Gress, gostač, 77 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Vlšina nad morjem 306,2 m., srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nabe	Padačina v 24. urah
23	9 zvečer	737,5	6,5	sl. jzab.	del. jasno	
24	7. jutraj 2. popol.	737,2 736,4	3,0 8,0	p.m. svzh. sr. svzh.	skoro oblč. "	0,0

Srednja včerajšnja temperatura 7,8°, normale: -2,2°.

Svarilo!

Svarim vsakega, kateri **mojemu sinu** denarjev posodi ali kako vrednost zaupa, ker **jaz nisem plačnica zanj**.

Ivana Strehar

v Ljubljani.

58 1-1

Služba organista in cerkvenika

je izpraznjena v **Sodražici**.

Nastop 1. sušca. — Več pové ondotni župni urad.

63 3-1

Spreten prodajalec

specijske stroke, samostojen in hiter delavec, zmožen slovenskega in nemškega jezika, vojaščine prost, ki more položiti kavejo, **dobi stalno službo**.

Prošnje s prepisi spriceval je poslati **do 10. februarja t. l. predstojništvu I. ljubljanskega uradniškega konsumnega društva v Ljubljani**, ter je ob enem naznaniti, kakšna plača se zahteva.

Vstop začetkom marca t. l.

62 3 1

Predstojništvo.

Svarilo!

Gosp. **Albin Jos. Megušar**, rojen v Tržiču na Gorenjskem, ima od mene legalizirano pooblastilo, katero s tem prekličem in kot **neveljavno objavim**. Imenovani toraj ni opravičen, za mojo trdko sprejemati naročila ali denar. Ako bi to storil, je izročiti gosposki.

V Pragi, dne 1. januarija 1899.

Karol Filip Pollak,
tovarna za esence.

59 4-1

Izurjen dacar

se takoj vsprejme. 60 1-1

Kje, pové upravništvo »Slovenca«.

Najboljše in najzdravejše kadenje
je brezdvomno ono z
„Mörathon - om“.
Pristno le z varstveno znamko
»otročjo glavo«.

Majhen zvezek zadostuje, da 5-6 zvezkov tobaka stori blagovkusnega, prijetnodušnega in zdravega.

Edini izdelovalec
Th. Mörath
v Gradcu,
prodajalnica dišav
»zum Biber«.

Za Kranjsko prodaja na debelo **Fr. Pettauer**
v Ljubljani. — Mali zvezek 10 kr., velik 30 kr., 12 malih ali 4 veliki zvezki franko po povzetju gld. 1,26. 815 10-10

Stanarinske knjižice
za stranke
z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gld. v Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Uradne in trgovske KOVERTE
s firmo priporočá
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Zaloga mestne elektrarne.

Naznanjam uljudno prečast. duhovščini in slav. občinstvu, da sem prevzel **založništvo in izdelovanje električnih svetilk mestne elektrarne.**

V zalogi imam poleg lastno izdelanih **cerkvenih oprav in cerkvenega orodja** veliko različnih **lestencev, držajev in opor iz bronca, železa, stekla itd. za električno razsvetljavo** v cerkvah, sobah, dvoranah, delavnicah itd., izvršenih v najslovičnejših tovarnah za električno pripravo. — Vsako naročilo izvršim točno in natančno po izvirnih tovarniških cenah.

Po nizki ceni prirejam stare lestence in svetilnice za električno razsvetljavo.

V obilna naročila se uljudno priporočam velespoštovanjem

Leopold Tratnik,
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27.

Ilustrovani katalogi in ceniki raznih slovitih tovarn so na ogled na razpolago.

Zastopstvo mestne elektrarne.

Dunajska borza.

Dne 24. januarija.		Dne 23. januarija.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 45 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	172 gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 » — »
Skupni državni dolg v srebru	101 » 25 »	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160 » — »	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 » — »
Avstrijska zlata renta 4%	120 » 05 »	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 » 50 »	Rudolfove srečke, 10 gld.	26 » — »
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 » 95 »	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 80 »	Salmove srečke, 40 gld.	85 » — »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 85 »	Tisne srečke 4%, 100 gld.	139 » — »	St. Genois srečke, 40 gld.	84 » — »
Ogerska kronska renta 4%, 200 »	97 » 95 »	Dunavske vravnave srečke 5%	130 » 50 »	Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	936 » — »	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 » 65 »	Ljubljanske srečke	24 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	359 » — »	Posojilo goriškega mesta	112 » — »	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 » 25 »
London vista	120 » 50 »	4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3525 » — »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 95 »	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 » 30 »	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	433 » — »
20 mark	11 » 78 »	Priporitetne obveznice državne železnice	223 » — »	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	66 » 75 »
20 frankov (napoleonador)	9 » 55 »	» » južne železnice 3%	180 » 20 »	Splošna avstrijska stavbinska družba	115 » — »
Italijanski bankovci	44 » 40 »	» » južne železnice 5%	126 » — »	Montanska družba avstr. plan.	215 » 45 »
C. kr. cekini	5 » 69 »	» » dolenskih železnice 4%	99 » 50 »	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	185 » — »
				Papirnih rubljev 100	127 » 37 »

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulaniina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba „MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.